

דעתו של אחד האכרים על המועצה לשיווק החלב בבריטניה

בוקר אנגלי מהלל את השירותים המוענקים על ידי המועצה לשיווק חלב אשר שירתה אותו משך 21 השנים האחרונות.

המועצה שינתה כליל את חיי כבעל משק חלב. שנה מראש יודע אני כבר את המחיר שאקבל בעד החלב למרות שמחירי החלב משתנים מדי חודש. אני פטור מלחפש קונים לחלב. המועצה עושה כל זאת. החווה שלי לשיווק חלב רשום במשרדי המועצה. לבי אף סמוך ובטוח שבתור יצרן זעיר, יחסית, אני זוכה בדיוק לאותו המחיר המוצע ליצרן המשווק מאות אלפי ליטרים של חלב בשנה.

מחלבות ומרכזי הזרעה מלאכותית

אולם המועצה אינה אומרת די בדאגה להשגת מחיר הוגן עבור החלב שאני משווק. המועצה הקימה מחלבות משלה לשם עיבוד עודפי החלב הניגר לחמאה, גבינה ואבקת חלב. לא זו בלבד שניצול החלב בדרך זו מביא תועלת לכשעצמו אלא הדבר מאפשר גם ביקורת על הוצאות הייצור במפעלים כאלה כאשר מדובר במכירת חלב למפעלים המעבדים אותו למיני תוצרת שונים. מכיוון שהמועצה יכולה לערוב מראש להספקת כמויות גדולות של חלב למשך תקופות זמן מסוימות, משרתת היא בכך שירות חשוב מפעלים לייצור חלב מרוכז ושווקולד ועל ידי כך משיגה היא עבורנו, האכרים, מחירים טובים יותר עבור החלב שלנו.

המועצה מחזיקה אף במספר מרכזים להזרעה, בהם מצויים פרים משובחים ביותר המנוצלים לצרכי הזרעה מלאכותית. כל הזרעה עולה לי ל"ש אחת, ושתי הזרעות נוספות חינם, במקרה שהבהמה אינה מתעברת.

עדרנו רשום בספר העדר ואנו רושמים מדי יום את תנובתה של כל פרה. עבור תשלום שנתי צנוע שולחת המועצה אלינו מדי פעם אדם לביקורת הנתונים הנאספים על ידינו וכן את שיטות הרישום שלנו. הנתונים על תנובותיהן היומיות של פרותי מועברים אל המועצה ונשמרים שם. אם יש ברצוני למכור פרה או מבכירה עומדים לרשותנו הנתונים המאושרים כאורח

הודות לפעולותיה של המועצה לשיווק חלב הפך משק החלב הבריטי מאחד הענפים הרעועים ביותר לענף המבוסס ביותר בחקלאות הבריטית. אולם על מנת להיווכח מה אמנם פעלה מועצה זו עלינו לחזור 22 שנה אחורנית, לאותה תקופה בה לא היתה קיימת כלל.

משק החלב הבריטי הינו יוצא דופן מבחינה מסוימת, כיוון ש־80 אחוז מן החלב המיוצר במדינה משווק כחלב ניגר. טרם היות המועצה לשיווק חלב היו נחתמים חוזים בין נציגי היצרנים לבין נציגי המשווקים בדבר מחירי החלב. אותה עת נמכר החלב הניגר במחיר שעלה רק במשהו על שילינג לגאלון. בעוד שחלב אשר נמסר לייצור חמאה, גבינה וכו' היה זוכה למחיר שלא היה עולה על 4 פנס לגאלון.

יצרנים רבים, וביחוד מבין אלה הזעירים, היו מתקשים להגיע לידי הסכם עם המשווקים על המחיר הנ"ל ובדרך כלל היו מציעים להם מחיר אשר נע בין 6 ו־8 פנס לגאלון, מבלי שניתן היה להם להתמקח על מחיר זה.

עריבה למחירים

לפני קצת למעלה מ־21 שנים התארגנו היצרנים והקימו את המועצה לשיווק החלב, אחת לאנגליה ולווליס, ושלוש לסקוטלנד. אותה עת תפקידה העיקרי של המועצה היה להוות את הצד הש"י לשי בכל חווה אשר נערך עם משווקי החלב, ומכיוון שכל החלב המיוצר במדינה היה תחת פיקוחה של מועצה זו, יכלה היא לעמוד באיזון מים, לחץ ומיני דיבורים כגון „אם כך, אז אין לנו צורך בכם, יש לנו די והותר חלב בלעדיכם". במשך הזמן החלה המועצה לארגן את כל עניני משלוח החלב, כך שעל אף עליות המחירים הכלליות, אין מחירי הובלת החלב כיום בבריטניה עולים בהרבה על אלה שהיו מקובלים קודם מלחמת העולם השנייה.

* גאלון אנגלי=4.5 ליטר בערך.

קוויה הכלליים של שיטה זו

באופן אירגונה של המועצה לשיווק חלב יש משהו המיוחד לבריטניה. למעשה זהו מעין אירגון חובה המבוסס על יסודות דמוקרטיים. וכך הוא הדבר. יצרני החלב ערכו תכנית לשיווק החלב. אז היה עליהם לערוך משאל בין כל יצרני החלב ולהשיג את הסכמתם לתכנית אשר תאושר רק אם לפחות 66 אחוז מבין יצרני החלב, שהינם הבעלים של למעלה מ-66 אחוז מן הפרות מסכימים לה. זו היתה ההתחלה.

אחר כך צריכה היתה התכנית להשיג את אישורם של שני בתי הפרלמנט; במשך תקופה מסוימת ניתן לקהל להשמיע כל דעה או נימוק נגד או בעד התכנית. לאחר התגברות על כל המכשולים הללו הוסמכה התכנית על ידי אישורם של בתי הפרלמנט ועל כל יצרני החלב היתה מוטלת החובה להירשם ולשווק את חלבם באמצעות המועצה. עם זאת בכל עת ובכל שעה יכולה דעת הרוב של היצרנים להביא לידי ביטול של המועצה ואף לידי חיסולה של תכנית השיווק בכללה.

חברי המועצה, פרט לפקידים העובדים בשכר, נבחרים על ידי כל יצרני החלב המאורגנים. כמו כן יושבים במועצה חברים מיוחדים הממרים נים על ידי הממשלה למען יגנו על האינטרסים הלאומיים הכלליים ואף זכותם של צרכני החלב אינה מקופחת. נוסף לכך יכול משרד החקלאות שלא לאשר כל החלטה שהיא המתקבלת על ידי המועצה, אולם למעשה עדיין לא אירע כדבר הזה.

המועצה הינה, איפוא, מעין אגודה קואופרטיבית המאגדת בתוכה את כל הנוגעים בדבר בעוד האינטרס הציבורי מוגן בה על ידי הפרלמנט.

כיצרן אני מברך את המועצה לשיווק חלב. וזאת יעשו כ-99 אחוזים מחברי היצרנים. אנו מעדיפים שיטה זו על כל שיטה אחרת של התארגנות מרצון כיון ששיטה זו הוכיחה את יעילותה.

תורגם מ"הוארד'ס דירימו",
אפריל 1956 ע"י ג. ג.

רשמי בדבר התנובה היומית של הפרה או אמה. באורח דומה יכול אני לבחון פרה או מבכירה שיש בדעתי לקנות.

מובן, שבתור יצרן הנני מעוניין שכמות גדולה ככל האפשר של חלב תשווק לשתיה כיוון שעבור החלב הנקנה למטרה זו אנו מקבלים את המחיר הגבוה ביותר. המועצה מוציאה סכומי כסף גדולים על פרסומת המיועדת לשמירה על רמת התצרוכת של חלב ניגר ואף להעלותה. כמו כן מנהלת היא תעמולה, והיא אף מתכננת להגביר תעמולה זו לצריכת שמנת וגבינה משובחת.

פעולה אחרת הנעשית על ידי המועצה היא ייבוש מלאכותי של שחת לתועלתם של החברים המאוגדים באיגוד זה. הוקמו מכונים מרכזיים לייבוש השחת והמועצה מעסיקה אנשים בקצירת השחת, ייבושה ואריזתה בשקים או כבישתה בחבילות; וכך היא נמכרת לחברים במחיר שאינו עולה על הוצאות הייצור.

מדי יום, כאשר עלי לשלוח את החלב, כל שמוטל עלי לעשות הוא לקרר את החלב ולשימו במקום מוצל עד יבואו לקחתו. לכל השאר דואגת המועצה לשיווק ומדי חודש, בדרך כלל בשבוע השלישי של כל חודש, אני מקבל מן המועצה המחאה על חשבון החלב אשר סיפקתי בחודש הקודם. לעולם אין פיגור בתשלומים או סחבת כל שהיא. לבי סמוך ובטוח שהבסוף המגיע לי על חשבון החלב שסיפקתי שמור עבורי כאילו היה מונח בקופת ה"בנק אוף אינגלנד".

היו זמנים, בהם היחסים עם משווקי החלב נעשו מחודדים במקצת. נקווה שכל זה שייך לעבר. המשווקים הצטרפו אלינו במערכת התער מולה שאנו מקיימים לתוצרתנו. במקרה שחילוקי הדעות בינינו לבין המשווקים לא יושבו כל צרכם לאחר דיונים משותפים בבורר שאת הכרעתו התחייבנו כולנו לקבל על עצמנו.

כל השירותים הרבים הללו מוגשים לנו עבור הסכום הפעוט שעולה רק במשהו על עשירית הפנס עבור כל גאלון חלב שאנו משווקים.